בחזית נגד הפשע:

מי הם המבוקשים?

פרצוף של פושע. אהוד ספורטה, חוקר במחוז תל־אביב מזהה פושע שנתפס, לפי ארכיון התמונות העבה של המשטרה. אלבום כזה נמצא ברשות כל המרכזים החשובים. בתחנות המשטרה, תלויות גם תמונות המבוקשים על הקיר.

השוטר הבריטי האדיב והמצוחצח, שנע לאיטו ברובע לונדוני אפל, נעצר. עינו הבחינה באדם הנשען על אחד מעמודי החשמל. הוא פסע בין אלפי העוברים והשבים, ניגש אל הברנש, דרש ממנו את תעודת הזהות, הלה התבלבל לגמרי, ניסה להתחמק. אולם ידי השוטר הקדימוהו. העצור הובא לתחנה הקרובה ונכלא. לאחר מכן התברר כי היה דרוש זמן רב למשטרה בעתן גניבות.

עובדה זו מוכיחה כי איש החוק הבריטי אינו רק פסל שעוה שתפקידו להדריך באדיבות תייר, או לדאוג שאשה זקנה תעבור בעזרתו את הרחוב הסואן. השוטר הבריטי הוא חלק בלתי נפרד מסביבתו, כמעט תמיד תושב ותיק של הרובע.

הוא מסוגל תמיד להצביע על כל מאורע שקרה באיזורו, יהיה זה תינוק שנולד או בנייתה של קומה חדשה בבנין מסוים; נשואיו של פקיד בנק, או מחלתו של הקברן. הוא יבחין מיד בכל אדם זר הבא לבקר באיזורו ותפקידו לסקור גם מי מבין הזרים הוא אורח שקט ומי הוא חשוד או מבוקש.

שונה בתכלית המצב בישראל. שיכוני האלפים שהוקמו בשנים האחרונות, רבבות העולים שהציפו את הארץ והתנו־דות הבלתי־פוסקות ממקום למקום, גרמו כאב ראש לאגף הפלילי של המשטרה. פושע, הנמלט מחיפה לתל־אביב, לא יעורר במקום החדש כל חשד, והוא מסוגל לנוע בו בחופשה יחסית, לבצע גם פעולות פשע. השוטר הישראלי, העומד כמעט במרבית שעות עבודתו אין אונים מול מאות שמות הרחובות, מתקשה למצוא כתובת מסוימת, כיצד יוכל למצוא במערבולת של רחובות ותושבים דוברי עשרות לשו־נות, פושע מבוקש?

אחת הדרישות המפורסמות ביותר אחר פושע נערכה לפני חדשים ספורים, כאשר יהודה ויינברגר, פורץ בית הנכות הלאומי בצאלאל בירושלים, נמלט מכלא יפו (העולם הזה 780). ויינברגר סובב שבועות ברחבי הארץ כשעיני מאות שוטרים מבקשות אותו. הוא לא עורר כל חשד בקרב הצבור, אך נתפס לבסוף בבית־הבראה בנהריה. דוגמה זו היתה אופיינית גם לאדישותו של הצבור, שהוכיח בעבר אזלת־יד משותפת בשיתוף פעולה עם המשטרה.

אולם המשטרה טוענת כי אחוז המבוקשים הוא אפסי. „אין פושע נמלט או מבוקש מסתיק להתהלך בחפשי יותר מאשר כמה ימים, מלבד אם עוב את הארץ," הצהיר קצין גבוה במטה הארצי.

סברה זו מתקבלת על הדעת. ברור שהיקפה הצר של המדינה מהווה כעין ארבעה קירות של מלכודת אחת גדולה. אולם למרות זאת, נשארים תיקי משטרה רבים פתוחים מחמת אי תפיסתם של פושעים.

אף על פי שמוקדם עדיין לנהוג לפי השיטה הבריטית, הרי הצבת שוטרים ברובעים שונים, שיהיו תושבי המקום, תעזור במדה רבה לסאטא את סביבתם מיסודות השחיתות, לעצור בעד גל הפשעים הניתך ללא רחמים על ראש האזרח. עד אז עליהם לנצל את האפשרויות הניתנות להם כיום.

במלחמתו בפשע, חייב השוטר להכיר את האיש המבוקש, לדעת מיהו, מהו, מה עברו, מה אופיו. אילו ידע זאת גם הציבור, היתה עבודת החוקר קלה ויעילה יותר.

להלן קורות חמשה פושעים, אורחים קבועים של מדור המבוקשים של האגף הפלילי.

פסח גולדברג

הישיבות התכופות בבתי הסוהר לא שכנעו את פסח גולדברג בן ה־23 שיחזור למוסכ. כפורץ מועד גרם פעמים רבות למאונים שליליים בקופות חברות שונות ברחבי הארץ, אך בלשי המשטרה הכירוהו תמיד, תפסוהו זמן מועט לאחר המעשה.

אחד הלילות לפני שנה פרץ פסח למשרד קבוצת קרית־ענבים, גנב מכל הבא לידיו, השאיר אחריו, באי זהירותו, את טביעות אצבעותיו המוכרות היטב.

הגילוי לא הועיל, כי גולדברג לא חזר לחדרו הקבוע בכלא הירושלמי, העדיף, כפי שסבורה המשטרה, להמשיך בפעולותיו מחוץ לגבולות הארץ.

יוסף לוי

המ.צ.ים שהתהלכו ברחובות חיפה באוגוסט אשתקד בתלבושתם המבהיקה נטעו בלבו של יוסף לוי פחד מוזר, שונה בתכלית מאותו פחד שעבר עליו באירופה של היטלר: יוסף היה משתמט, לא הופיע לקריאת משרד הגיוס. לדעתו היה מצפונו נקי: הוא לא יבוזז שנתיים וחצי במדים אותם למד לשנוא. הוא החליט שהוא ראוי לישיבה נוחה בבתי הקולנוע והקפה, ללא הטרדה של אנשי החוק הצבאיים.

כשהוא נעזר בכמה תחבולות וכסף, הצליח יוסף להעשיר את אוסף תעודותיו בפנקס־מילואים שהוכיח על שרותו משך שנתיים בצה"ל. אך לא הצליח להערים על חולית המשטרה הצבאית שסרקה אותו ערב את בתי הקפה, הבחינה בהדפסה הלא־מדוייקת, העמיסה את הזיופן על מכונית המשא הגדושה, ממנה חמק יוסף בחשכת הלילה, לא נתפס עד היום.

יוסף שוארץ

יתכן כי השרב הכבד שפקד את סביבת חיפה בחדש מאי 1951 היה אחד הגורמים להסכמתו של סוחר חיפאי, קלמן טייכנר, לקנות סחורה מבלי לראותה קודם לכן במו עיניו. ארבעה בחורים הציעו לו לקנות את הסחורה. הם נהגו בשקט ובבטחון, לא עוררו כל חשד. טייכנר שילם להם מיד 200 ל"י, כמפרעה, הבחין רק לאחר מכן בהונאה.

שלשה מהם נתפסו, ריצו את עונם. הרביעי, יוסף שוארץ, בן 23, יליד הונגריה, נעלם וחיפושי המשטרה אחריו לא

העלו מאומה. כיום מכסה אבק סמיך את תמונותיו בכל תחנות המשטרה בארץ.

אהרן משה בן־דוד

שכניה של אה שוארץ, במחנה העולים בשער העליה, לא יכלו, לפני שנתיים, להתשחרר מהדאגה שטרוניותיה הנישׂ־נות וחוזרות על המצב הרע יולידו בעקבותיהן מעשים.

בבוקר אחד התדפק על דלת דירתה של אה אדם צנום, לבוש מדי רב־חובל. כאשר פתחה לו את הדלת, הציג עצמו כג'וני, רב־חובל באניה אמריקאית העוגנת בחיפה, שאל על כתובת מסוימת בסביבה. השיחה שהתפתחה בינתיים היתה ידידותית, נסבה על החיים הנסלאים בארצות־הברית. כעבור דקות מספר הפכו הדיבורים למעשים. ג'וני הציע להבריח את אה לארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות תמורת סכום כסף לא רב ומפרעה במקום. „שעון דוקסה שעל ידך יספיק לי כדמי קדימה," אמר ג'וני בחיוך, עוב את הדירה.

אה נוכחה רק במאוחר כי ג'וני עלול היה להיות רמאי. היא מהרה החוצה, הוציקה את השכנים ואת המשטרה. ג'וני, או בשמו האמיתי: אהרן משה בן־דוד, שהיה מבוקש על ידי החוק על בצוע גניבות רבות, נכלא, שוחרר לאחר מכן בערבות, כיון שסבל משחפת וסיכן את בריאות שאר האסירים.

אך בן־דוד הוסיף להוות סכנה ציבורית לא רק בגלל מחלתו. כאשר עמד להתברר דינו, לא הופיע לבית המשפט. עודנו מבוקש.

שלמה ששון

במשך עשרים שנות חייו, הצליח שלמה ששון לבצע גניבות ופריצות כה רבות עד כי ביתו השני הפך להיות חדרו הקבוע בבית הכלא.

לפני שנתיים, כאשר הובא לאחרונה לתחנת הנפה הצפו־נית בתל־אביב לחקירה, לאחר תפיסתו בביצוע שוד נוסף, חמק שלמה מבין אצבעות השוטרים, דילג בזריזות על הגדר הגבוהה ונעלם ברחוב יהודה הלוי הסואן.

הוא שם עין על אופנוע שעמד בצד הרחוב, בלש אחר בעליו, וכאשר היה בטוח שהלה לא ירגיש בו, התניע את המנוע, מהר לעבר חיפה.

אך המזל לא האיר לשלמה פנים: ליד אום־אל־פחם, אבד את השליטה על כלי הרכב, דרס נערה, תושבת מעברה סמוכה, התהפך ונפצע.

האמבולנס שהופיע לאחר זמן מה, אסף את הפצועים והעבירם לבית החולים הקרוב. אולם כאשר נפתחה דלו המכונית כדי להוציאם, נתברר כי רק פצוע אחד נמצא. היתה זו הנערה. שלמה לא אבה להסתכן עוד, העדיף את הכאב הזמני על ישיבה ממושכת בכלא.